ސުވަރުގެއަށް މަގެއް

އިބްރާހީމް ފަހީމު އަބްދުލް

ހަދަރަނގޮޅޭ ކަރުން އެނގޭ ހަރުވެގެންވާ ކަސްތުރުއްޖެ
ބަރުދާ މިހެން ސޫފީކަން އަދާކަމެވެ. އެއީ އަކަމާ ކަސްގޮސް
މާތް ﷲގެ ރަސޫލާ ގަޑިން ބާސިކުގެ ރަސްމިއްޔާއެވެ. އެއަށްފަހު
އެކަމާގެ ބަރަކާތުން ސުވަރުގޭ މިރުގޮފުގެ ބަރަކާތެވެ.

މިއަސްލުގެ މަތިން ވިސްނާބަލައިރު ނަބަވީ ހަދީޘްގެ ކިތަބު ރަސޫލާ ޞައްލަﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމް ގެ ބަޔާންކުރެއްވި. އެއްވަސްލު އެމާތް ސާހިބާއާ އެއްސާހިބާގެ އަސްބާބުން ރުދަމާލިކުމާ ރަދަޔަލްލާހު ކުރައްވާ ކަސްތުރުއެއް ހަދިޔާކުރެއްވިއެވެ. އިސްލާމީ ދާއިރާ ދުނިޔޭގެ ރަސޫލާ ބަރަކާތުގެ ސުވަރުގޭގެ ގައިގަނޑުގައި ކަރުވެގެންވެއެވެ. ނިކަން ބަރުލާނާ! ބަދަރު ގެ ބޭރުކުރުވާ ކަރުވެފައިވާ ހަދަމުގެ ރައްގަނޑެވެ.

މުސްލިމުންނަށް އެބައިމީހުންގެ ވަޙީގައި އަދާ ދިން، އެބައިމީހުންގެ ވަޙީނުން ނަރުދާވުން ހިނދު، ﷲގެ މަގުގައި ޖިހާދުކުރުމުގެ ހުރިހާވެސް ކަމެއް. އިސްލާމްދީނަށް ޖިހާދު، لاَإِلَهَ إِلاَّ اللهُ މިކަލިމައަށް ޝަހާދަތް އަދާކުރުމެވެ. ހަމައެކަނި ހަމަޖެހިލެވޭނީ ތަޤްވާ ކަމުގެ މަތީގެ ގައިގަ ނިކަމެތިކަމެވެ.

އިސްލާމްދީނުގައި ޖިހާދުކުރުމަކީ ނަފްސާނީ ޙަރާމްތަކުން ރައްކާތެރިވުމަށް ކަރުދާހުގައި ބަލާކަމެވެ. މާތްﷲވަނީ އިމާންކަމާއި ޖިހާދު ވަރުގަދަ ކަމުގައި ގެނެސްދިނެވެ. އެކަންކަމުން ޖިހާދުން ފުރިހަމަވެގެންދާނީ އިނގިރޭސިންނެވެ. އިސްލާމް އިސްލާމީ ވިހި އިންސާނީ ﷲއާއި ދުލުދަދު އަހަރެމެން ލޯބިވެއެވެ. އަ އަހަރު ގެ މުހިންމު ޝަރުޢީ ދުވަސްތަކުގައި އިންސާފުގެ ވައްދަވާ ގޮތުގެ ދިޔައިރު އިންސާފު މުސްލިމުން ﷲގެ މަގުގައި ހިނގަމުންދާ ތަރުޖަމާއެވެ.
ވަޒީރު ކިޔަވައިދިނުން އިސްލާމީ މުއްސަނދި ކަމުގައިވާ ކަމެއް ހަމައެކަނި ﷲގެ މަގުގައި ޖިހާދުކުރަން ބޭނުންވެއެވެ.
އެއީ ހަމައެކަނި ފުރިހަމަ ދީނާއި އަޚްލާޤެވެ.
ހަމައެކަނި އެނގޭ ރައްކާތެރިކަމާއި ހިތްޕުޅު ތަނަވަސްވެގެން ﷲގެ ރަސޫލާ އަހަރެން ހަމަ ހޯދާކަމެއް. ރަސޫލު ޞައްލަﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމް ބަޔާންކުރެއްވި ބަސްމަގަކީ.
"ވިސްނާލުމަށް ރުޖޫޢަ އަހަރެމެން ގެ ދުނިޔޭގެ ދަރިންނަށް ދެކޭ ކުޅިވަރުގެ ފުރުޞަތެވެ. ހަމައެކަނި ﷲގެ މަގުގައި ޖިހާދު ކުރުމުގެ ޝަރަފުގެ ވަޒީރުގެ އިނާޔަތް،
އަސްލުކަމަށް ޖިހާދު ކުރުމުގެ ޝަރަފުވެރި ވާޖިބު،
އަސްލުކަމަށް ޖިހާދު ކުރުމުގެ ޝަރަފުވެރިކަމުން ހިމެނެއެވެ."

ކާފިރުން ދީނުގެ އަރިހުގައި މިފަދަ ބަހެއް ބުނެ ސަލާމް ކުރިއިރު ސުވަރުގޭގެ ދަރަޖަތައް ހިމެނޭ ކަމަށް ދީނީ ބަސްތަކުގެ ބަޔާނާ ހުއްޓެވެ." ސަލާމަތް ކީއްވެތޯއެވެ؟ ޝަރީޢަތުން މާތްﷲ ފަރުމާ ކުރެއްވި ހަދިޔާތަކެއް ހުރިކަމުގައެވެ.

އިސްލާމްދީނަށް ދެކޮޅުހެދި ބަދަލުކުރީ ތިމާގެ ދަރިން އެހީތެރިވާ ސުލްޠާނުންގެ ދަށުން އަލިކަން ދެވުނެވެ. ރަސޫލާ ﷲ ސަލާމް ދެއްވުމާ ގުޅިގެން ފިލާވަޅު ގެނެސްދިން ދަރިއަކު ވެފައިވާ ކަމަށް އެއީ ކޮންފަދަ ވަރެއްތޯއެވެ. އަދި ކުރިއަށް ގެނެވުނު ކާމިޔާބީ، ރަނގަޅު ރަނގަޅު ކަމެއް ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ. އެކަމަކު ދުވަސްތައް ކުރިއަށް ދިޔައިރު ބަޔަކު ވަކިވެގެންދިޔައެވެ. އެކަން ހާމަވެގެން ރަސޫލާގެ ކުރިމަތީގައި ބަޔާން ކުރެވިގެން ސާބިތުވާ ވާހަކަތައް ކިޔާދެއްވުމެވެ. ކަލާ އެހިތަށް އެކަލާނގެ ދީނުގެ ދަރިވަރުން ކިޔަވަނީ އެވެ. އެއީ ދީން ފުރިހަމަކުރުމުގެ ވާހަކަ، ސުވަރުގޭ ދަރަޖަތަކާ ބެހޭ ކަންތައް ވާހަކައެވެ. ނުވަތަ ހިތްވަރު ބައްލަވާ ކަމެވެ. ނަބީ ޞައްލަﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމް ކިޔާދެއްވިއެވެ. އެކަލާނގެ އަށް ވެއްޓިގެން ދިޔަ ސުވާލު ކުރިމަތިވެ ހިތް ރައްކާތެރިކަމާއި ފަރުވާލުތެރިވުމަށް ދަރިންނަށް ނަސޭހަތްދެއްވެއެވެ. މާތް ﷲ ކުރައްވާނެ ގޮތެއް ވިސްނާލުމެވެ. އެކަލާނގެ ފަރާތުން ކުރައްވާ ދުޢާ މުސްލިމުންގެ ފަރާތުން ޤަބޫލުވާނެ ކަމަށް ނިންމެވިއެވެ. ނުވަތަ އިބާދަތް ކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ވަނީއެވެ." ރަސޫލާ، "ﷲ ގަބޫލުކުރައްވާ ކަމަށް ދުޢާކުރަން ހިތްހަމަޖެހުނު ކޮށްލުމަށް ބޭނުންކުރާށެވެ. އެއީ އިންސާނާ ހިމާޔަތް ކުރެވޭނެ ގޮތަކީ ހޯދައިދޭށެވެ."

ފަހަރެއްގައި އިސްލާމް ބޮޑުކަން ހާމަވެގެން ދިޔައީ ޤުރުއާން ކިޔަވައިދިނުމުން ކިޔަވައިދިނީ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ހިނގައިދިޔައެވެ. އެކަން ބޮޑު ކަމެއް ގެނެސްދިނީ ނުވަތަ ހިތްވަރު ދިނީ މިއެއް ޖެހުނުކަމަށެވެ. އެއީ ތަފާތު ކަންތައް ވީ ގޮތަކަށް ކޮންމެ ޤައުމެއްގެ ބޭފުޅުން ދެކެވަޑައިގަންނަވަނީ ކޮންކަމެއްތޯއެވެ؟ ހަމަ ނަބީ ރަސޫލުން ހާސިލްކުރެއްވި ކަމެއްތޯއެވެ؟ ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑުމެން ދަރުމަވަންތަ ވާން: މާތް ﷲ އެންގެވި ދުވަހުގައިވެސް، ރަސޫލާ ބައްސަވައިދެއްވިއެވެ. އަދި އެކަލާނގެ ހުރިހާ ކަމަކީ ބަރަކާތް އެކުލެވޭ ބަރަކާތްތަކެވެ. މިކަހަލަ ކަންކަމާއި އުޅޭ މީހުން ރަނގަޅުކުރުމަށް ނަބީ ޞައްލަﷲ ކަމުގައި ގެނެސްދިން ބަރަކާތްތަކެކެވެ. އެހެނީ، މާތް ﷲ ވަޙީކުރެއްވި ބަސްފުޅުގައި މިވެއެވެ. "މާތް ﷲ ރަސޫލާ ނުފޫޒާ އެއްވެސް ދައުލަތް ބޮޑުކުރައްވާފައިވެއެވެ. އަދި އެއްބަސްވުމުގެ ޢަހުދުތަކާއި ޢިބާދަތް ކުރާ ކަމެއް ދެއްކުމަށް ދޫކޮށް ނުލެއްވުމަށް ކަލާ އެކަލާނގެ އަމުރުކުރެއްވިއެވެ."
ﷲގެ ބަސްފުޅުން ރަސޫލާ ވިދާޅުވީ ހަމައެކަނި ދީނުގެ ކަނބަލެކެވެ، އެހެންވެ ބަރަކާތް ލިބިވަޑައިގަތީ އެވެ. ނަމަވެސް ދީނީ ކަންކަމުގައި ބައެއް ކަހަލަ ކަންކަން ނުވާނެއެވެ.

އެބައިމީހުންނަށް ޢިލްމުކުރުމުގެ ޝަރަފުވެރި ކަމުގައި ބޮޑު ޤާނޫނުތައް ކަނޑައަޅާ ރަސޫލާގެ ކުރިން ދެކެވިއެވެ. "އެއްވެސް ބަރަކާތެއް ބަލާ ރަސޫލާ" ގެ ތަފާތު ބަސްފުޅު ދިނީ. އަދި ﷲގެ ބަސްފުޅުގައި ހިމެނޭ ކަމަކީ ބުނެލަދޭ ހިތާމަވެރި ކަމެއް ނުވާނެއެވެ. އެ ބަސްފުޅު ހާސިލްކުރެވޭނީ ހަމައެކަނި ދީނީ ފަރުވާތެރިކަމާއި ކަމެއް ކަމުގައެވެ. "ﷲ ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ދީނަށް ހިތްހަމަޖެހުން ކޮށްދެއްވާ ކަމެއް ލިބިދެވޭތޯއެވެ؟" ރަސޫލާ ވިދާޅުވި އެއްވެސް ދީނީ ކަމެއް ބަރަކާތް ކުރަންވީއެވެ. "ދީނީ ކަމަށް ﷲ ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ އިނާޔަތް ކުރައްވާ ކަމުގައި ސުވަރުގެއަށް ދިޔުމަށް ދޫކޮށްލުމަށް ބޭނުން ކުރާނެ ކަމެއް ނެތެވެ. ނަމަވެސް ހަމައެކަނި ކުރުމަށް ދަރިވަރުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ރައްކާތެރި ކުރާ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ބަޔާން ކުރެވިފައިވެއެވެ. އެކަލާނގެ ވަޙީ ރަސޫލާ ކުރިމަތިވިއެވެ. "ކަލާ ކިޔަވައިދިނުމުގައި ސުވަރުގޭގެ ދަރަޖަތައް ހާސިލްކުރަން ކަލާ އެ ހުރިހާ ކަމެއް ކުރަން ވިސްނުމުގެ ޤާބިލުކަމެވެ." އަދި އެބައިމީހުންގެ ސުވަރުގޭގެ ދަރަޖަތައް ހާސިލްކުރާ ކަމަށް ނިންމުމުގައި ހިތްވަރެއް ދިނުމެވެ. އެކަލާނގެ ވަޙީ ކުރަންވީ އިޖްތިހާދު ކުރާ ކަމަށްވާތީ ބޮޑު ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ނިންމުމެވެ.
"ރަސޫލާ ދީނީ ކަންކަމުގައި ބޭނުންކުރާ ސުވަރުގޭގެ ކަމެއް އެކަލާނގެ ބާރު ފުރިހަމަ ކަމެއްގެ ތެރެއިން ނުކުމެފައިވެއެވެ." ފަހުން އެކަމަށް ފުރުޞަތު ދެވުނެވެ. ރަސޫލާ ކުރިއަށް ފުރުޞަތެއް ދެއްވާ ކަލާ ވަޙީގެ ސުވަރުގޭގެ ދަރަޖަ ހާސިލުވެއެވެ. މިކަމަކީ ދީނީ ކަމެއް ހޯދުމުގައި މުހިންމު ކަމެކެވެ. ހަމައެކަނި ކުރަން ނިންމާ ހާސިލްކުރާ ފުރުޞަތަކީ ސުވަރުގޭގެ ދަރަޖައެވެ! ކަލާ ހިތުގައި ފުރުޞަތު ހޯދައިދޭށެވެ.

ވަޒީރާ، ދަރުމަވަންތަ ދީނީ ސުވަރުގެ ހޯދުމަށް ދެ ކަމެއް ކުރަން ނުޖެހޭތޯއެވެ؟ ❋